

В. В. ОПАНАСЮК**КЛАСИФІКАЦІЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ:
ТРАДИЦІЙНІ ПІДСТАВИ В ЗМІНЕНИХ УМОВАХ**

Характеристики сучасного суспільства та його головних інститутів змінилися під впливом глобалізації та в умовах формування інформаційного суспільства. Змінюється також держава як основний інститут, який функціонує в політичній сфері, впливає на всі інші сфери суспільного життя та забезпечує політичну стабільність. У науковому співтоваристві не припиняється дискусія про майбутнє держави, динаміку її місця, ролі, значення та функцій у змінених умовах. Усе це тягне за собою необхідність перегляду загальноприйнятих класифікацій функцій держави, оскільки від їх систематизації залежать структура державного механізму, методи впливу на суспільство, стійкість держави у світовому порядку. Традиційні класифікації функцій держави, що склалися в правознавстві та відобразилися в політичній науці, стали загальноприйнятими. Дане дослідження називає теоретичні та прикладні проблеми використання традиційних класифікацій функцій держави, виявляє та аналізує їх модифікації. З'ясовано фактори змін і їх відображення в сучасних спробах перегляду загальноприйнятих класифікацій функцій держави.

Ключові слова: функції держави, класифікація, підстава класифікації, глобалізація, інформаційне суспільство.

Opanasiuk Valentyna. Classification of functions of the state: traditional bases in changed conditions

Characteristics of modern society and its main institutes have changed under the influence of globalization and under the conditions of information society formation. The state as the main institute functioning in the political sphere, influencing all other spheres of public life and providing political stability also changes. The future of the state, dynamics of the place, the role, importance and functions of the state in modern conditions are still under discussion in the scientific community. All this leads to review the traditional classifications of functions of the state because the structure of the state mechanism, the methods of influence on the society, the stability of the state in the world order depend on their systematization. Traditional classifications of functions of the state, formed in juridical sciences and reflected in political science, are considered as the standard. This research

© ОПАНАСЮК Валентина Володимирівна — кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету

designates theoretical and applied problems in use of traditional classifications of functions of the state, reveals and analyzes modifications of traditional classifications in political science. Factors of changes and how they are displayed in modern attempts for revision of the traditional classifications of functions of the state is identified.

Key words: *functions of the state, classification, bases of classification, globalization, information society*

Сучасне суспільство під впливом глобалізації та інформаційно-комунікаційних технологій трансформується в нову якість, якій усе частіше приписують ознаки інформаційного суспільства. Серед таких ознак перелічимо формування нових соціальних груп, які володіють інформацією та знаннями, змінюють соціальну структуру суспільства внаслідок соціальної мобільності, міграцію робочої сили до центрів економічного зростання, зокрема, міграцію менеджерів вищої управлінської ланки та спеціалістів у галузі інформаційних та інформаційно-комунікаційних технологій (ІТ та ІКТ-спеціалістів), формування професійних груп віддаленого доступу, поляризацію соціальних груп за рівнем доходів, мережевість, зміщення акцентів із суб'єктів взаємодії на їх комунікації тощо. Водночас змінюється держава як базовий інститут політичної системи, наділений владою, щоб реагувати на сучасні виклики внутрішнього та зовнішнього середовища.

Традиційні класифікації функцій держави склалися в 60-70-х роках ХХ ст.¹ У цей час сформувався теорія функцій соціалістичної держави, зародження якої пов'язують із ім'ям М. В. Черноголовкіна². В основі структурування механізму держави та форм реалізації функцій держави до цього часу лежать саме ці підходи до класифікації, що знайшло відображення в конституційному праві та галузевому законодавстві.

Поодинокі правознавчі дослідження, пов'язані з класифікаціями функцій держави в останнє десятиліття здійснені О. О. Джураєвою³ та М. В. Дзевелюк⁴. Проте інтерес до проблеми залишається як у напрямі обґрунтування оптимальної методології дослідження функцій держави, так і вужче, — їх класифікації, пошуку універсальних об'єктивних підстав для цього.

Політологічні дослідження поки що занадто широкі в охопленні предметного поля, зосереджують увагу на впливові інформаційного суспільства на окремі елементи політичної сфери та публічну політику, а також впливові глобалізації на трансформацію національної держави. У цьому зв'язку проблема функціональних змін виникає, переважно, як побічний продукт державознавчих досліджень.

Так, політолог І. В. Алексеєнко констатує, що зі створенням нових структур у світовому порядку порушилися принципи та завдання функціонування вже існуючих інститутів⁵. В іншому своєму дослідженні серед функцій національної держави, які в добу глобалізації за нею залишаються, хоч і зазнають трансформації, дослідниця називає територіальну та економічну функції⁶. Таким чином, згадки про функції держави в цих дослідженнях носять побіжний характер, є тільки натяком на окреслення проблеми.

Інший ракурс проблеми висвітлює Н. М. Хома, яка розглядає функції держави в контексті віртуалізації глобального простору⁷. Однак, відсутність достатньої емпіричної бази, неусталені понятійно-категоріальний апарат і методологічні підходи відобразилося на якості дослідження.

Із огляду на це, зазначимо, що заслугою згаданих політологів є те, що вони підняли проблему в актуальному дослідницькому полі, заявили про необхідність глибокого комплексного аналізу функціональних змін основного політичного інституту сучасного суспільства в змінених умовах. Усе це зумовлює необхідність повернення до проблеми з врахуванням особливостей попередніх досліджень.

Суть проблеми полягає в незадоволеності взаємопов'язаних потреб сучасного суспільства в теоретичних знаннях про трансформацію і класифікацію функцій держави, з одного боку, та практичним їх здійсненням у змінених суспільних умовах, із іншого. В Україні це знаходить вираження в невідповідності законодавчого закріплення пріоритетних сфер діяльності держави та здійснюваної публічної політики, відсутності виважених і обґрунтованих підходів, методів і засобів здійснення дер-

жавної політики, неефективності функціонування державного механізму, залежності внутрішньої та зовнішньої політики держави від факторів суб'єктивного характеру.

Традиційні класифікації функцій держави, як з'ясовано в історіографічних і правознавчих дослідженнях, сформувалися в радянські часи, отримали міжнародне визнання та застосування. Базуються ці класифікації на діяльнісному (праксеологічному) підході (тобто, виявляють і описують функції через діяльність держави) та відображають її класову сутність і соціальне призначення⁸. Відомими прихильниками цього підходу були радянські науковці-юристи М. Й. Байтін⁹ і вже згадуваний нами М. В. Черноголовкін.

Із позицій діяльнісного підходу, в загальному вигляді «функції держави — це основні напрями (сторони, види) діяльності держави»¹⁰.

У сучасних умовах цей підхід не втратив своєї актуальності, хоч державознавці зауважують необхідність його перегляду. Аргументи на підтвердження тези про перегляд класифікацій функцій держави виявляються як у праві, так само й у політиці. У праві постає необхідність регулювання діяльності держави, змін у структурі законодавства у зв'язку з виникненням нових функцій, наприклад, регулювання інформаційного простору та захисту прав людини в цьому просторі. У політиці — це, зокрема, застосування політичної влади для забезпечення стабільності та безпеки суспільства, зміцнення позицій держави у сучасному світовому порядку.

Таким чином, перегляд традиційних класифікацій функцій держави зумовлений, по-перше, застарілими підходами та методологічною недбалістю в розробленні або уточненні окремих сучасних варіантів класифікацій; по-друге, об'єктивними причинами зміни умов функціонування держави, що пов'язані з глобалізацією та формуванням інформаційного суспільства.

Розпочнемо з огляду різновидів традиційних класифікацій, щоб на цій основі проаналізувати рівень і якість їх наукового осмислення.

Правознавці та політологи загальноприйнятою, традиційною, класичною вважають класифікацію функцій держави на підставі об'єктів (видів) її діяльності. Цю класифікацію ще називають об'єктною. Жоден із проаналізованих нами варіантів об'єктної класифікації не оминає економічну функцію держави. Більшість державознавців поряд із економічною функцією до цієї класифікації вносять соціальну, культурну та політичну функції держави. Проте, у сучасних варіантах класифікації на підставі об'єктів діяльності держави існують розбіжності, пов'язані з іншими членами (елементами) поділу. Так, окремі дослідники звертають увагу на формування екологічної функції¹¹. Інші класифікації додають ідеологічну та інформаційну функції держави¹².

Крім того, спостерігаємо подрібнення окремих функцій держави та виділення з них вужчих за своїм сутнісним значенням, але на думку авторів цих класифікацій, рівнопорядкових функцій. Так, наприклад, поряд із культурно-виховною в один ряд потрапляє освітня функція¹³, із економічною — функція оподаткування, боргова функція¹⁴. Такі розбіжності виявляють змінність середовища існування держави, динаміку місця та значення окремих потреб усього суспільства чи його складових частин, щоб оптимально забезпечити їх задоволення засобами, якими володіє держава як політичний і правовий інститут.

Зустрічаємо в окремих сучасних варіантах цієї традиційної класифікації невідповідність порядку при дробленні правової функції на функцію захисту прав і свобод громадян і функцію забезпечення законності та правопорядку¹⁵, нормотворчу та правоохоронну функції¹⁶. Таким чином, згадані класифікації підмінюють функції держави формами їх здійснення.

Окремо звернемо увагу на варіанти класифікації на підставі об'єктів (видів) діяльності, в які поряд із економічною функцією внесено організаторську¹⁷ або адміністративно-управлінську¹⁸ функції.

Дійсно, держава здійснює ці види діяльності, проте занесення їх до аналізованої тут класифікації видається безпідставним. Критики традиційно закидають прихильникам такого

підходу два аргументи. Суть одного з них полягає в тому, що дані функції є частиною економічної функції держави, а не самостійними функціями. Другий аргумент про те, що ці види діяльності характерні для державного механізму, вужче — державного апарату або ще вужче — уряду, а не держави в цілому.

Розуміючи логіку міркування прихильників такої класифікації, все ж не можемо погодитися з цими аргументами, оскільки держава виявляє ці функції в усіх видах діяльності, а не тільки в економіці чи державному управлінні. Крім того, перелік управлінських функцій держави значно ширший, ніж зазначені вище. Тому в подальшому доцільно їх виявити та класифікувати, що дозволить глибше розкрити зміст діяльності держави. Акцент на управлінських функціях характерний для трактування держави як організації. Усвідомлюючи обмеженість такого трактування в політологічних дослідженнях, змушені констатувати, що в умовах глобалізації економіки він набирає все ширшого застосування, і може бути врахованим тільки з огляду на відповідні застереження.

Класифікація функцій держави на підставі об'єктів (видів) діяльності часто суміщена з класифікацією функцій на підставі сфер (напрямок) її діяльності. Традиційно вирізняють дві сфери реалізації функцій держави — внутрішню та зовнішню. Перелічені вище функції відносять до внутрішніх, оскільки вони реалізуються у внутрішній політиці. Зовнішні функції знаходяться у сфері діяльності держави як суб'єкта міжнародної політики. У цій сфері держава реалізує оборонну, дипломатичну функції та функцію співробітництва з іншими державами.

Водночас, частина сучасних правознавців схильна відмовитися від поділу функцій держави на внутрішні та зовнішні. Причиною перегляду є тенденція до розмивання меж між зовнішньою та внутрішньою діяльністю держави. Так, автори колективної монографії «Загальна теорія права: історія та сучасний стан» на підставі сфер здійснення функцій держави класифікують їх на політичні, ідеологічні, соціальні та економічні¹⁹. Усі внутрішні функції, вважає В. Ю. Дронов, мають зовнішній вияв, тому пропонує «узагальнюючий підхід», який дозволяє

йому виділити такі функції держави: економічну, політичну та безпеки, соціальну, ідеологічну, екологічну та освітню. Новими функціями сучасної держави він вважає функцію забезпечення національної безпеки, інформаційну, міжнародної інтеграції, митну, податкову, екологічну функції²⁰. Оскільки виникає сумнів щодо віднесення усіх цих функцій до нових, вважаємо за необхідне в подальших дослідженнях здійснити історичний екскурс у становлення держави як політичного та правового інституту. Метою такого екскурсу має стати розмежування традиційних і нових видів діяльності сучасної держави, зокрема, в умовах інформаційного суспільства.

Традиційною, проте дискусійною державознавці вважають класифікацію функцій держави на підставі їх значимості (ступеня важливості) для суспільства. У цій класифікації функції держави поділяють на основні та неосновні (додаткові, допоміжні)²¹.

Наукова суперечка про можливість і необхідність такої класифікації розпочалася ще в 1960-і рр., проте донині кардинально протилежні підходи не вичерпали своїх аргументів. Так, одні теоретики держави та права дотримуються висновку про бажаність і виправданість такої класифікації, оскільки в дійсності функції держави нерівнозначні. Свій висновок ілюструють прикладами змінюваності значення тієї чи іншої функції в конкретно-історичний період. Особливо яскраво це виявляється в кризових умовах воєнного часу, екологічних катастроф тощо. Тоді на перший план виходять оборонна та екологічна функції держави відповідно²².

Інший висновок обґрунтовує С. М. Туманов, який заперечує наукове значення класифікації функцій на основні та неосновні. Достатню аргументацією такого висновку дослідник вбачає в опорі на наукові авторитети та не розробленість об'єктивних критеріїв, на підставі яких можна виміряти значимість конкретної функції. Відтак, проблему основних і неосновних функцій він пропонує вирішити шляхом застосування системного підходу та структурного аналізу. Виявлення змісту та практичної реалізації функцій держави дозволить всі функції

відобразити системно, тобто, позначити як відносно самостійні елементи в структурі основних видів діяльності держави, конкретизувавши та доповнивши знання про них у межах ширших за обсягом сфер. Такий підхід видається більш евристичним у порівнянні з класифікацією²³.

Розглянувши змістовне наповнення традиційних класифікацій у їх сучасних варіантах, зупинимося на дотриманні правил класифікації.

Виходимо з тези М. В. Дзевелюк, яка слушно зазначає, що «відсутня єдина думка щодо універсальної класифікації функцій сучасної держави»²⁴. Це, в першу чергу, пов'язано з дотриманням правил класифікації. Зупинимося на цьому детальніше.

Класифікація як формально-логічний метод дослідження може здійснюватися або на об'єктивній, або на суб'єктивній основі. Вибір основи, значною мірою, залежить від мети та завдань застосування даного методу.

Враховуючи результати найсучасніших досліджень, нам вдалося виявити більше десятка підстав, що використані в різноманітних варіантах класифікацій функцій держави. Різноваріантність класифікацій відображає ступінь їх осмисленості, що спонукає окремих дослідників вважати умовною будь-яку класифікацію функцій держави. У цьому зв'язку С. М. Туманов, уточнюючи тезу М. І. Піскотіна про недопустимість абсолютизації класифікаційних переліків, цілком слушно зазначає що, з одного боку, застосування класифікацій на основі різноманітних підстав дозволяє глибше зрозуміти внутрішню сутність держави, побудувати внутрішньо-системні зв'язки при здійсненні систематизації. Із іншого боку, категоричність у прийнятті такої тези ставить перепони самій можливості подальшого пошуку єдиної об'єктивної підстави класифікації функцій держави, на основі якої можливий цінний для науки результат²⁵.

Цілком переконані, що проблема класифікації функцій, по суті своїй, є проблемою пошуку єдиної об'єктивної підстави класифікації. Якщо визнати, що функції держави є об'єктивними по своїй природі, то знаходження такої підстави дозво-

лить передбачати наявність і виявляти функції, що є латентними на певному етапі розвитку держави та на цій основі упереджувати виникнення проблем суспільного розвитку політичними та правовими засобами.

Важливо, що класифікація здійснюється тільки на підставі одного критерія (ознаки). Крім єдиної підстави класифікації, враховують правило однопорядковості її членів.

Якщо використовують два або більше критерії, що знаходяться в ситуації підпорядкування, то ця формально-логічна операція є частиною складнішого методу систематизації. Проаналізовані нами класифікації на підставі об'єктів (сфер) діяльності держави, переважно, є спробами систематизації, а не класифікації функцій держави. Однак, у сучасних змінених умовах такий поділ не тільки виявляє вади з відображення зв'язків між його елементами, що залишилося з традиційного підходу, але, як правило, ставить під сумнів існування залежностей між сферами та об'єктами діяльності держави. Пояснюється це тим, що держава виконує більшість об'єктних функцій як у сфері зовнішніх, так само внутрішніх відносин. Зовнішні функції є продовженням внутрішніх і тільки окремі з них, як то дипломатична, зовнішнього співробітництва задля збереження та забезпечення міжнародного порядку тощо, відображають винятково зовнішній напрям діяльності держави.

Однією з головних умов правильної класифікації є вичерпання обсягу поняття, яке підлягає поділу (правило співвимірності). У результаті аналізу наявних класифікацій вдалося виявити як помилки неповного поділу, так і помилки поділу з надлишковими членами.

Зустрічаємо ще одну помилку в класифікаціях функцій держави пов'язана з порушенням правила взаємного виключення членів поділу. Дотримання цього правила означає, що кожен окремий предмет має знаходитися тільки в межах одного члена поділу та не входити до об'єму іншого члена поділу, здійсненого на одній підставі²⁶. Проте, в осучаснених варіантах традиційної класифікації функцій держави за об'єктами діяльності виділяють як видові, наприклад, культурно-виховну та освітню

функції. Згадані поняття перетинаються, що ставить під сумнів науковість такого варіанту класифікації.

Отже, окремі дослідники небезпідставно вбачають зв'язок між напрямками та видами діяльності держави. Із одного боку, такий варіант поділу виявляє спробу систематизувати та структурувати традиційні функції, хоч і без зазначення зв'язків, із іншого, є тяжінням до ототожнення функцій держави з її діяльністю. Саме останню особливість критики підходу з поєднання підстав частіше за все називають вразливою. Поєднання підстав у цій традиційній класифікації часто відображає суб'єктивність у виділенні функцій, що посилюється, якщо дослідник в один логічний ряд ставить різнорівневі функції або поєднує функції держави та органів державного управління.

Інша традиційна класифікація функцій на основні та неосновні (допоміжні), фактично, другорядні, також не витримує критики через надмірний суб'єктивізм. У змінених умовах суспільного життя, посилення внутрішніх і зовнішніх ризиків визначення пріоритетних функцій все ж необхідне. Тому пошук об'єктивних критеріїв має бути продовжений. Поряд із цим, необхідно шукати оптимальну методологію, результати використання якої знімуть існуючі суперечності.

Порушення підстав класифікації, їх підміна, різнопорядковість членів та інші виявлені нами помилки класифікації ще раз підтверджують, що дійсність значно складніша за будь-які спроби обмежити її певними рамками та вичерпно структурувати. Все ж класифікації не втрачають свого пізнавального значення, оскільки дозволяють глибше пізнавати дійсність шляхом упорядкування емпіричного матеріалу та систематизувати елементи та зв'язки між ними з практичною метою.

1. Пожарский Д. В. Становление теории функций государства в отечественной юридической науке: историографический очерк. *Труды Академии управления МВД России*. 2010. № 4 (20). С. 9. 2. Черноголовкин Н. В. Вопросы теории функций социалистического государства: автореф. дис. на соискание ученой степени д-ра юрид. наук: 710. Москва, 1971. 34 с.; Черноголовкин Н. В. Теория функций социалистического государства. Москва: Юрид. лит., 1970. 215 с. 3. Джурасева О. О.

Класифікація функцій сучасної держави. *Актульні проблеми держави і права*. 2005. Вип. 25. С. 140–145; Джураєва О. О. Функції сучасної держави: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2006. 15 с. **4.** Дзевелюк М. В. Традиції та новації в розвитку функцій сучасної держави: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2017. 209 с. **5.** Алексєєнко І. В. Інститут національної держави в умовах глобалізації світу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора політ. наук: спец. 23.00.02. Київ, 2006. С. 20–21. **6.** Алексєєнко І. Національна держава: імператив трансформації. *Політичний менеджмент*. 2009. № 1. С. 133. **7.** Хома Н. М. Віртуалізація держави: зміна функцій в добу цифрової модернізації. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Сер. 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Київ, 2015. Вип. 16. С. 64–69. **8.** Пожарский Д. В. Цит. работа. С. 10. **9.** Байтин М. И. Сущность и основные функции социалистического государства. Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1979. 301 с. **10.** Общая теория права: история и современное состояние (к 110-летию А. И. Денисова) / отв. ред. М. Н. Марченко. Москва: Проспект, 2018. 416 с. **11.** Власенко Н. А. Теория государства и права: науч.-практ. пособие. Москва: Юриспруденция, 2009. С. 55; Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. Загальна теорія політики: навч. посіб. Київ: Кондор, 2017. 226 с.; Наливайко Л. Р. Державний лад України: поняття, система, гарантії: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук: 12.00.01 Харків, 2010. С. 25; Погорілко В. Ф. Функції держави. *Політологічний енциклопедичний словник* / упор. В. П. Горбатенко; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. 2-е вид., доп. і перероб. Київ: Генеза, 2004. С. 701–702; Політологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. Київ: Академія, 2003. 528 с. **12.** Общая теория права: история и современное состояние (к 110-летию А. И. Денисова); Політологія: навч. посіб. / Перегуда Є. В. та ін. Київ: КНУБА, 2011. С. 47; Поляков А. В. Общая теория права: проблемы интерпретации в контексте коммуникативного подхода: курс лекций. Санкт-Петербург: С.-Петерб. гос. ун-т, 2004. С. 549, 552. **13.** Семке Н. М., Доля І. М. Політологія: конспект лекцій для студ. усіх спец. денної форми навч. Харків: НТУ «ХПІ», 2017. С. 64–65; Юрій М. Ф. Політологія: навч. посіб. Київ: Дакор; КНТ, 2006. 416. **14.** Власенко Н. А. Цит. работа. С. 55; Федоров В. А. Боргова функція сучасної держави. Одеса: Гельветика, 2017. С. 22–23. **15.** Власенко Н. А. Цит. работа. С. 55. **16.** Вегеш М. М. Політологія: підручник. Київ: Знання, 2008. 384 с. **17.** Мухаев Р. Т. Политология: учебник. Москва: Проспект, 2010. С. 204–205. **18.** Вегеш М. М. Цит. праця. **19.** Общая теория права: история и современное состояние (к 110-летию А. И. Денисова). **20.** Дронов В. Ю. Освітня функція сучасної держави та особливості її реалізації приватни-

ми вищими навчальними закладами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2018. С. 6–7. **21.** Джураєва О. О. Класифікація функцій сучасної держави. *Актуальні проблеми держави і права*. 2005. Вип. 25. С. 143; Дзевелюк М. В. Традиції та новації в розвитку функцій сучасної держави: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2017. 22 с. **22.** Общая теория права: история и современное состояние (к 110-летию А. И. Денисова). **23.** Туманов С. Н. Неосновные функции государства — самостоятельный вид или структурная единица? *Теория государства и права*. 2012. № 12. С. 7–8. **24.** Дзевелюк М. В. Традиції та новації в розвитку функцій сучасної держави: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Одеса, 2017. С. 63. **25.** Пискотин М. И. К вопросу о функциях Советского государства в современный период. *Советское государство и право*. 1958. № 1. С. 91; Туманов С. Н. Цит. работа. **26.** Ивин А. А. Логика: учеб. пособ. для студ. вузов. Москва: ООО «Изд-во Оникс», ООО «Мир и Образование», 2008. С. 137.

Opanasiuk Valentyna. Classification of functions of the state: traditional bases in changed conditions

Characteristics of modern society and its main institutes have changed under the influence of globalization and under the conditions of information society formation. The state as the main institute functioning in the political sphere, influencing all other spheres of public life and providing political stability also changes. The future of the state, dynamics of the place, the role, importance and functions of the state in modern conditions are still under discussion in the scientific community. All this leads to review the traditional classifications of functions of the state because the structure of the state mechanism, the methods of influence on the society, the stability of the state in the world order depend on their systematization.

The purpose of the study is to find out the relevance of the traditional classifications of the functions of the state to the changed conditions of social life under the influence of globalization and caused by the current state of the development of the information society.

The essence of the problem is the dissatisfaction of the interrelated needs of modern society in theoretical knowledge about the transformation of the state functions and its classification, on the one hand, and its practical implementation in changed social conditions, on the other hand.

Traditional classifications of functions of the state, formed in juridical sciences and reflected in political science, are considered as the standard.

They were formed in the 60's and 70's of the last century, although they gained international recognition. In juridical and political sciences, law-making practice, these classifications are used till now in modified versions.

This study points out the theoretical and applied problems of using traditional classifications of the state functions, identifies and analyzes its modifications.

As a result of the study, it was found that the traditional classification of the functions of the state proceeds from the activity approach, according to which functions of the state are the main directions of its activity. Traditionally, the functions of the state are classified on the basis of the objects (types) of the state's activity, therefore this classification is also called object. The economic function of the state is included in all object classifications. Most scientists studying the state also include social, cultural and political functions into this classification. In modernized variants, we identify ecological, ideological and informational functions that are associated with globalization and the peculiarities of the dissemination and the use of information in the information society.

Classification of state functions based on objects (types) of activity is often combined with the classification of functions based on the spheres (directions) of its activities. Traditionally, two areas of implementation of the state functions — internal and external — are distinguished. At the same time, some modern jurists tend to reject this classification. The reason for the revision is the tendency to blurring the boundaries between the external and internal activities of the state.

The fundamentally opposite views are revealed for one more traditional classification, the basis of which is the significance (degree of importance) of the state functions. Supporters of one of them believe that such a classification is desirable and justified; others have doubts about its heuristic meaning. Within this classification, the main and non-core (additional, auxiliary) functions of the state are distinguished. There is a doubt due to the lack of an objective criterion for measurement.

Having analyzed the logical mistakes in the existing versions of the traditional classifications, we arrive at the conclusions about the complexity of reflecting the reality in the changed conditions of the information society and the necessity to revise existing methodological approaches to classification of functions of the state.

Key words: functions of the state, classification, bases of classification, globalization, information society